

med någon form av funktionsnedsättning påverkar också ofta individens autonomi i negativ riktning, liksom även individens självbild och självkänsla. Sambället visar tyvärr ofta upp ett ointresse eller skoningslösa attityder till människor med funktionsnedsättningar” (s.99f).

Den här boken vänder sig till vårdarbetare som möter personer med olika funktionsnedsättningar inom sin profession. Den är skriven för att kunna användas som ett diskussionsunderlag och kunna användas som kursbok inom utbildningar inom såväl

socialt arbete som inom olika vårdutbildningar. Bokens stora förtjänst är just att den är tillgänglig och reser flera frågor som kan vara underlag för diskussioner i olika utbildningar. En välskriven och viktig bok som författarna skrivit inom funktionshinderområdet.

*Jörgen Lundahl
docent i socialt arbete
vid Göteborgs universitet och
docent i trafikmedicin vid Umeå universitet.
jorgen.lundahl@socwork.gu.se
jorgen.lundahl@surgery.umu.se*

Intersektionalitet och funktionshinderforskning

Titel: Bara funktionshindrad? Funktionshinder och intersektionalitet.

Andra upplagan, första tryckningen.

Författare: Mårten Söder och Agneta Hugemark (red.).

Förlag: Gleerups Utbildning AB, Malmö (239 sidor), 2016.

I denna bok presenterar funktionshinderforskare från nio olika lärosäten i Sverige, Norge och Storbritannien begreppet intersektionalitet inom funktionshinderforskningen. Detta är den andra upplagan av boken. Majoriteten av forskarna som framträder i boken har sin representation i sociologiämnet. Redan i förordet till den första upplagan som utkom år 2008 skriver författarna:

”Att den allmänna intersektionalitetsdebatten oftast glömmar bort funktionshinder och att samtidens funktionshinderforskare sällan anlägger ett intersektionalitetsperspektiv är de två huvudsakliga skälen till att vi tagit initiativ till denna bok”.

Boken vill stimulera till fortsatt forskning och debatt inom området vilket är en styrka. I bokens förord sägs också något om olikheterna mellan författarna och deras texter i antologin. Redaktörerna skriver:

”Även om alla författarna har en gemensam syn på vad som är kärnan i intersektionalitetsbegreppet, skiljer de sig åt när det gäller var man lägger tyngdpunkten och vilka aspekter som framhävs. Detta tar sig bland annat uttryck i att man beskriver själva intersektionen på olika sätt. Några talar om kategorier, andra om variabler och åter andra om maktaxlar och maktordningar. Detta medför också att nästan varje författare inleder sitt kapitel med en diskussion om hur

ben ser på intersektionalitet, vilket leder till en del upprepningar som vi likväl finner nödvändiga för att varje författares positionering i förhållande till begreppet och diskussionen om intersektionalitet ska bli tydlig”.

Här gör redaktörerna en kritisk reflektion över innehållet och positionering i själva antologin vilket är positivt. Boken består av totalt tio kapitel vilka är följande:

- 1) Intersektionalitet och funktionsförmåga
- 2) Kön och funktionshinder
- 3) Sexualitet och funktionshinder
- 4) Ålder och funktionshinder
- 5) Etnicitet och funktionshinder
- 6) Klass och funktionshinder
- 7) Intersektionalitet och statistik
- 8) Intersektionalitet och kritisk realism
- 9) Intersektionalitet och socialkonstruktivism

10) Intersektionalitet och systemteori
 Alla kapitlen är intressanta och viktiga bidrag till en fortsatt debatt om intersektionalitet och funktionshinder. Varje kapitel avslutas med litteraturlistor. Totalt finns inte mindre än 467 hänvisande referenser i dessa listor till litteratur och forskning. Boken saknar emellertid ett sakregister vilket skulle ha underlättat väsentligt för läsaren att botanisera i texterna.

Ett särskilt intressant kapitel behandlar intersektionalitet och statistik och är skrivet av forskaren Lars Grönvik. Han lyfter och problematiserar användandet av såväl kvantitativa som kvalitativa metoder i funktionshindersammanhang på ett förtjänstfullt sätt. Att det finns många utmaningar med intersektionalitet inom funktions-

hinderforskningen får läsaren redan möta i bokens inledande kapitel som är författat av Mårten Söder, Agneta Hugemark och Lars Grönvik. De ger läsaren följande utmaning:

”Vår utgångspunkt är således att funktionsförmåga likväl som andra dimensioner kan bli aktuella beroende på kontext och forskningsfråga. Så länge som intersektionalitetsforskningen följer ett sådant spår behöver funktionsförmåga rimligen inte utgöra en särskild utmaning för denna forskning. Utmaningarna står snarare att finna när den traditionella funktionshinderforskningen ska närma sig ett intersektionellt perspektiv. Som vi hoppas denna bok ska visa är intersektionalitet ett perspektiv som bär på möjligheter att öka vår förståelse för såväl funktionshindrades som normatens situation i samhället. Men att tillämpa ett intersektionalitetsperspektiv inom funktionshinderforskningen kommer troligen inte att vara ett helt enkelt projekt” (s.25).

Denna bok är mycket intressant och innehåller flera utmaningar inom området och för funktionshinderforskningen idag men också i framtiden. Detta skriver också Lars Grönvik på ett klarsynt och tydligt vis då han beskriver statistikens nytta i samhället:

”Problemet är dock att många av dem som i dag intresserar sig för dessa statistikkällor inte tillämpar ett intersektionellt perspektiv i sin forskning. Det är till och med möjligt att de mer betydande verken inom intersektionalitetsteori är okända i dessa kretsar. I och med det tenderar också mycket av den statistiska

resultatredovisningen som vi får ta del av att vara högst begränsad i sin användbarhet. När de kvantitativa metoderna kritiserar är det sålunda användningen av dem som utgör det problematiska, snarare än metoderna i sig” (s.164).

Boken som är skriven av flera sociologer är en antologi med kunskapsbidrag inom skilda metodologiska perspektiv och utgångspunkter. Läsaren får möta kritisk realism, konstruktivism och systemteori i bokens framställning.

Boken är ett välkommet bidrag inom funktionshinderlitteraturen och passar utmärkt som kursbok i flera ämnen inom den högre utbildningen vid högskolor och universitet.

*Jörgen Lundälv
docent i socialt arbete
vid Göteborgs universitet och
docent i trafikmedicin vid Umeå universitet.
jorgen.lundalv@socwork.gu.se
jorgen.lundalv@surgery.umu.se*

Lättbegripligheten inom äldre- och funktionshinderomsorgen

Titel: Äldre- och funktionshinderomsorg. Regelsystem, organisering, ledning och personal.

Författare: Maria Bennich (Red.), Ulrika Börjesson, Kjerstin Larsson, Maria Wolmesjö, Lars Zanderin (Red.).

Förlag: Liber, Stockholm, Första upplagan (154 sidor), 2017.

Vårt samhälle står inför stora utmaningar att möta vård- och omsorgsbehov för äldre, äldre-äldre, personer med funktionsnedsättningar och kroniska sjukdomar. Utmaningarna kommer att ställa stora krav på regelsystem, organisering, ledarskap och organisation. För att arbeta inom äldre- och funktionshinderomsorgen kommer det därför också att ställas allt högre kunskapskrav och krav på kännedom. *Äldre- och funktionshinderomsorg. Regelsystem, organisering, ledning och personal* är därför ett utmärkt redskap för dem som ska arbeta med dessa frågor. Bokens fyra författare är Maria Bennich (Red.), Ulrika Börjesson, Kjerstin Larsson, Maria Wolmesjö, Lars Zanderin (Red.). Boken består av totalt fyra kapitel:

- 1) Regelsystem för äldre- och funktionshinderomsorger
- 2) Organisering av äldreomsorg och omsorgstjänster för personer med funktionsnedsättning
- 3) Ledning inom verksamheter för äldre och personer med funktionsnedsättning
- 4) Personal inom omsorger för äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Under kapitlen återfinns 22 underrubriker med varierat innehåll. Varje kapitel avslutas med referenslistor som omfattar totalt 117 referenser. Merparten av dessa referenser omfattar lagar, föreskrifter, officiella dokument och rapporter. Men det finns också betydelsefull litteratur och forskning som hänvisas till. En stor förtjänst med